

LETNO POROČILO

Slovenske trgovske šole v Trstu

koncem šolskega leta 1910-1911.

I. LETNIK.

VSEBINA :

Vvod. - Iz organizacijskega ustanovila slovenske trgovske šole v Trstu. - Kuratorij slovenske trgovske šole v Trstu. - Šolske vesti.

Sestavilo ravnateljstvo.

TRST 1911.
Tisk. Tiskarna „Edinost“.

LETNO POROČILO

SLOVENSKE TRGOVSKE ŠOLE
V TRSTU

koncem šolskega leta 1910-1911.

□ □

I. LETNIK.

□ □

VSEBINA:

Vvod. - Iz organizacijskega ustanovila slovenske trgovske šole v Trstu. - Kuratorij slovenske trgovske šole v Trstu. Šolske vesti.

SESTAVILO RAVNATELJSTVO.

TRST 1911.
Tisk. Tiskarna „Edinost“.

№ 1203/1957

Vvod.

V „Trgovskem izobraževalnem društvu v Trstu“ se je svoječasno mnogokrat govorilo o potrebi slovenske trgovske šole v Trstu, ki naj bi bila prava dnevna šola, kajti večerni tečaji in razna predavanja so se sicer vršila že delj časa, toda niso zadostno odgovarjala zahtevam in razvoju trgovskega življenja, zlasti glede strokovne izobrazbe. Zategadelj je sklical g. Josip Ulčakar, tedanji predsednik omenjenega društva, sestanek veljavnih mož, ki naj bi to stvar vzeli v roke in jo dovedli do cilja. Izvoljeni so bili gg. Kornelij Gorjup, Srečko Bartelj, odvetniki Dr. Gustav Gregorin, Dr. Edvard Slavik in Dr. Matej Pretner, prof. Dr. Ivan Merhar in Jos. Ulčakar.

Ker bi pa Trgovsko izobraževalno društvo samo ne moglo nositi teh ogromnih stroškov, se je sestavila okrožnica do denarnih zavodov, ki naj bi to podjetje podpirali. Odzvali so se najprej „Tržaška posojilnica in hranilnica“, ki že od leta 1907 dotira ta fond z letno 5000 K, nadalje „Trgovsko-obrtna zadruga v Trstu“, ki tudi votira vsako leto večji ali manjši znesek in da na razpolago v svoji hiši šolske prostore, in „Jadranska banka“, ki tudi prispeva z letnim zneskom.

Goriimenovani pripravljalni odbor se je večkrat shajal v sejah, pri katerih se je razpravljalo o kočljivih vprašanjih vzdrževanja šole, in slednjič se je dne 30. aprila 1908 izvoljeni odsek izrekel za to, da naj bi ali eden ali vsi tri denarni zavodi prevzeli ustanovitev trgovske šole, da se v tem smislu spremenijo pravila in sprejemanje dotično besedilo.

Toda pri tem se je zopet zadelo na potežkoče in končno se je prišlo do zaključka, da naj se iz omenjenih faktorjev in pa iz zasebnikov, ki bi prispevali z večjim zneskom, izvoli kuratorij, ki naj vso stvar vodi nadalje. G. Josip Ulčakar je pozval omenjene denarne zavode in Trgovsko izobraževalno društvo, naj izvolijo člane in mu jih naznanijo, nakar se je sklicala seja kuratorija na 24. septembra 1910, na kateri se je kuratorij konstituiral.

Med tem pa je g. Josip Ulčakar imenom trgovskega izobraževalnega društva vložil dne 17. januarja 1910 na c. kr. naučno ministerstvo prošnjo za dovoljenje otvoritve slovenske trgovske šole v Trstu. Zadevo je podpiral in urgiral državni in deželni poslanec g. dr. Otokar Rybář, na kar se je sredi septembra 1910 dobilo obvestilo, da je „Slovenska trgovska šola“ v Trstu dovoljena z ministerskim odlokom z dne 13. avgusta 1910, št. 24.815.

Iz organizacijskega ustanovila

„Slovenske trgovske šole v Trstu“.

I. Namen, značaj in učni jezik zavoda.

§ 1. Nižji „slovenski trgovski šoli v Trstu“ je naloga, da poda mladeničem, ki se hočejo posvetiti trgovskemu stanu ali kakemu drugemu temu sorodnemu poklicu poleg potrebne splošne naobrazbe zlasti potrebno strokovno izobrazbo in pospeši članom trgovskega stanu sposobnost za pridobivanje.

§ 2. Učni jezik je slovenski. Da pa se obligatni nemški in italijanski jezik tem temeljiteje priučita, se mora poučevati v teh jezikih razun pri pouku jezika samega še vsak pri enem drugem predmetu. Sorodni srbo-hrvaščini odstopi slovenščina v 1. in 2. tečaju po 1 uro na teden in se le ta kakor nemščina in italijanščina vpošteva tudi pri trgovskem dopisovanju.

II. Ustanovitev in vzdrževanje zavoda.

§ 3. Zavod ustanovi „Trgovsko izobraževalno društvo“ v Trstu, ki ga bo tudi vzdrževalo s pomočjo prispevajočih činiteljev, navedenih pod točko 2) — 3).

Zlasti se bodo pokrivala potrebščine zavoda s sledečimi sredstvi:

1) s prispevki ustanovitelja, ki ima pokriti tudi druge potrebščine zavoda, ki bi ne bile še pokrite po drugih dohodkih;

2) s podporo države;

3) s podporo in drugačnimi prispevki drugih korporacij, kakor občinskih zastopov mest in občin, hranilnic in posojilnic, zadrug, društev in posameznikov;

4) z dohodki morebitnih zavodu namenjenih ustanov, volil in drugih darov.

Vsi prispevki za vzdrževanje zavoda tvorijo njegov zalog in se stekajo vanj.

III. Nadzorstvo in vodstvo zavoda.

§ 4. Vrhovno nadzorstvo nad zavodom izvršuje c. kr. ministerstvo za bogočastje in uk po svojih strokovnih nadzornikih. V upravnem oziru velja kot instanca c. kr. namestništvo v Trstu.

Vse vloge na c. kr. ministerstvo za bogočastje in uk je praviloma vlagati posredovanjem c. k. namestništva v Trstu. V nujnih zadevah se more vloga predložiti tudi neposredno, o čemur pa je naknadno obvestiti c. k. namestništvo.

§ 5. Za neposredno upravo in nadzorovanje, kakor tudi za pospeševanje korist učnega zavoda pa je postavljen kuratorij, ki ima svoj sedež v Trstu.

Člani kuratorija so:

- 1) dva zastopnika, katera imenuje po svojem odboru ustanovitelj;
- 2) trije zastopniki tistih v § 3. točki 3) navedenih prispevaljočih činiteljev, ki prispevajo vsaj po K 1000 na leto;
- 3) dva zastopnika ostalih prej omenjenih činiteljev, ki prispevajo letno vsaj K 200;
- 4) zastopnik c. k. naučne uprave;
- 5) ravnatelj zavoda, ki nima pravice glasovanja v zadevah tičočih se njegove osebe.

Ti izvolijo izmed sebe predsednika in njegovega namestnika, tajnika in blagajnika.

Zastopnike pod 2) in 3) volijo dotični opravičenci, in sicer korporacije po svojih zakonitih zastopih.

Člani kuratorija (razun onih pod 4) in 5) so izvoljeni oziroma imenovani za tri leta.

Člani kuratorija opravljajo svojo službo brezplačno.

§ 7. Med naloge kuratorija spada zlasti:

1) Skrb, da se izpolnjujejo določbe ustanovila, da se izvršuje učni načrt, šolski in disciplinarni red ter druga navodila, došla od kompetentne strani;

2) uprava zaloga zavoda;

3) podeljevanje ustanov in dovoljevanje podpor revnim in vrednim učencem iz posebnih sredstev, ki so mu v to na razpolago;

4) nastavitev, oziroma stalna namestitvev in odslovitev ravnatelja in ostalega učnega osobja zavoda. Tozadevni sklepi pa zadobe svojo veljavo še le, ko jim je potrdilo c. k. ministerstvo za bogočastje in uk;

5) dovolitev nagrad za neobvezno delo čez obvezo, podpor in nagrad za nadomeševanje;

6) vse nabave za učni zavod, kolikor jih je mogoče oskrbeti v mejah določenega proračuna;

7) dovoljevanje dopusta ravnatelju in učiteljem;

8) staviti predloge tičočee se sprememb ustanovila, učnega načrta in drugih odredb.

Dalje je kuratoriju dolžnost:

9) da skrbi za dotiko zavoda s trgovinskimi krogi, da pospešuje obisk šole in glede na to, da se po možnosti preskrbe absolventje zavoda; sploh mora imeti skrb za interese zavoda, zlasti za gospodarske.

Da si ohrani vedno in natančen pogled na stanje šole, ima predsednik pravico, da od časa do časa ali sam ali po posameznih članih kuratorija nadzoruje šolo.

Na koncu vsakega šolskega leta mora kuratorij poročati o svojem delovanju in o stanju zavoda c. k. ministerstvu za bogočastje in uk ter ustanoviteljem.

IV. Uredba pouka.

§ 8. Nižja slovenska trgovska šola v Trstu se deli:

a) v dvorazredno trgovsko šolo s pripravljanim tečajem;

b) v trgovsko nadaljevalno šolo;

c) v posebne tečaje.

§ 9. Dvorazredna trgovska šola ima namen, da kar najhitreje in kar mogoče praktično vzgaja pomožne sile trgovskega stanu v ožjem njenem pomenu besede. O vsprejemu učencev v to šolo in učnem načrtu glej v šolskih vesteh.

§ 12. Učenci, ki so z dobrim uspehom dovšili dvorazredno trgovsko šolo, so oproščeni obiska nadaljevalne trgovske šole.

§ 13. „Trgovska nadaljevalna šola“, ki obstoji na „Nižji slovenski trgovski šoli v Trstu“, naj nudi članom trgovskega stanu, v dejanski trgovini se nahajajočim in še ne 20 let starim, primerno strokovno podučenje.

Ta obsega tri tečaje (pripravljalni tečaj in dva razreda). Predpogoj za vstop je, da je učenec dovršil ljudsko šolo. Pođuk na trgovski nadaljevalni šoli obsega sledeče predmete:

Učni jezik, računstvo, knjigovodstvo in trgovsko dopisovanje, trgovstvo in menjištvo, zemljepis, blagoznanstvo, lepomisje.

V vsakem razredu se vrši pouk najmanj šest ur na teden. Urnik določuje ravnateljstvo. Po § 100 zakona od 6. marca 1885, državni zakonik št. 22 se more proglasiti ta nadaljevalna šola za člane trgovskega stanu pod 18. letom za obvezno šolo.

§ 14. Posebni (specijalni) tečaji se prirejajo na zavodu po potrebah in mestnih razmerah o takih strokah, ki se v okviru pravnega poduka ne morejo dovolj gojiti na drugih oddelkih tega zavoda. Na pr. prirejanje tečajev za učenje jezikov za člane trgovskega stanu ali tečajev za posamezne stroke (tečaje o carinstvu, o posameznih vrstah blaga itd.); dalje tečaje za srednješolce, ki si hočejo prisvojiti gotovo trgovinsko znanje, kadar se pokaže večja potreba za to.

Posledni tečaj naj ne presega dobe dveh let in naj se nanaša le na stroge trgovske vede.

Ureditev, obseg in razdelitev učne snovi takih „Posebnih tečajev“ se določi s posebnimi predpisi, oziroma učnimi načrti.

§ 16. Šolsko leto na nižji „slovenski trgovski šoli v Trstu“ traja deset mesecev, in njegov začetek se ravna po začetku šolskega leta na državnih srednjih šolah v Trstu. Za počitnice veljajo določila, veljavna za državne srednje šole. Razun tega se sme prekiniti pouk na „Trgovski nadaljevalni šoli“ z ozirom na krajevne razmere.

V. Učila.

§ 17. Pri pouku se smejo rabiti le knjige in učila, ki jih je v ta namen odobrilo ministerstvo za bogočastje in uk.

Med dovoljenimi učili izbira učiteljska konferenca, ki ima

pravico staviti c. k. ministerstvu za bogočastje in uk predloge zaradi pripustitve drugih knjig.

§ 18. Na zavodu se osnujejo sledeče zbirke :

- 1.) knjižnica za učitelje;
- 2.) knjižnica za učence;
- 3.) zbirka za fizikalni pouk (fizikalni kabinet);
- 4.) zbirka za prirodopis;
- 5.) zbirka za blagoznanstvo;
- 6.) zbirka takih vrednostnih papirjev, polic i. t. d., ki so v trgovinskem življenju najbolj navadni;
- 7.) zbirka pripomočkov za pouk zemljepisa, posebno zbirka zemljevidov. Ravnatelj poveri ureditev, hranitev in inventarizacijo učil posameznim učiteljem.

VI. Ravnatelj in učni zbor.

§ 19. Učni zbor zavoda sestoji iz ravnatelja, pravih učiteljev in pomožnih učiteljev.

§ 20. Ravnatelj ima pedagoško in didaktično vodstvo in zastopa zavod na zunaj. On je neposredni predstojnik učnega osebja, ki se ima pokoravati njegovim odredbam, naj jih izda na podlagi ustanovila ali posebnih naredb ali pa na lastno odgovornost.

§ 21. Ravnatelj je odgovoren c. k. ministerstvu za bogočastje in uk in pa kuratoriju za stanje učnega zavoda.

Ravnatelj vsprejema učence, določa urnike, vodi učiteljske konference in sporoča, sporazumno z učnim zborom, kuratoriju sklepe radi nabave učil i. t. d. On poroča kuratoriju, oziroma c. k. ministerstvu za bogočastje in uk o vsprejemu učencev, o učnih knjigah in učnih močeh, on sestavlja predpisane statistične izkaze in izdaja koncem šolskega leta letno poročilo. En prepis tega je predložiti poleg prepisa protokola o sklepnih konferenci c. k. ministerstvu za bogočastje in uk.

Protokoli drugih konferenc so predložiti ministerstvu le tedaj, če obsegajo predloge ali sklepe, ki morajo imeti potrdilo od oblasti.

VII. Učenci, disciplinarno postopanje z njimi.

Učnina in spričevala.

§ 29. Vsak učenec nižje „slovenske trgovske šole v Trstu“ in njene pripravnice, kakor tudi „Trgovske nadaljevalne šole“ in pri specijelnem tečaju za srednješolce vsak njegov obiskovalec mora pri svojem vsprejemu predložiti: krstni ali rojstni list, zadnje šolsko spričevalo, in če ga ne pripeljejo stariši ali njihovi namestniki, tudi pismeno dovoljenje istih za vstop v šolo. Zglasila učencev sprejema ravnatelj.

§ 30. Za vsakega učenca, ki ne stanuje pri svojih stariših, morajo prevzeti gospodarji stanovanja popolno nadzorstvo in so za nje odgovorni; v slučaju, da ni zadostnega poročstva, da se bo učenec primerno nadzoroval, ima ravnatelj pravico zahtevati od starišev ali njihovih namestnikov, da učenec menja stanovanje.

§ 31. Za nižjo „slovensko trgovsko šolo v Trstu“ velja

poseben, za ta zavod potrjen disciplinarni red. Ob začetku šolskega leta naznani ravnatelj ob prisotnosti učiteljstva ta disciplinarni red, izroči vsakemu učencu en iztis disciplinarnega reda in ga obveže k njegovemu izpolnjevanju.

§ 32. Šolnina na nižji „slovenski trgovski šoli v Trstu“ znaša: vstopnina 5 K in letni prispevek za učila 4 K. Učenci „Trgovske nadaljevalne šole“ plačajo letni prispevek za učila 4 K. Učnina, oziroma takse za obiskovanje posebnih tečajev, se določi od slučaja do slučaja po posebnih določbah. Kuratorij sme oprostiti plačevanja šolnine redne in pridne učence deloma ali popolnoma.

§ 33. Vsak učenec dobi koncem 1. semestra „Izkaz redov“, koncem vsakega šolskega leta pa „Spričevalo“ o svojem znanju v posameznih predmetih, po dovršitvi dotičnega šolskega oddelka pa „Odhodno spričevalo“, ki izkazuje njegovo obnašanje in splošno napredovanje za časa njegovega bivanja na tej šoli. Učenci, ki med letom izstopijo iz zavoda, dobe „Spričevalo o obiskovanju šole“ v katerem se potrjuje le obisk dotičnega oddelka zavoda. Tej svedočbi pa je dostaviti v jasni obliki opomba, da dotični učenec ni dovršil predpisane učne poti na zavodu.

§ 34. Za oznako redov za vedenje, šolski obisk in učni uspeh v spričevalih je merodajna odredba ministerstva za bogočastje in uk z dne 21. aprila 1890 št. 1147 (Ministerial-Verordnungsblatt N.o 24 ex 1890). Pri specialnih tečajih (z izjemo tečaja za srednješolce) je oceniti le uspeh. Pri presojevanju znanja in disciplinarnega zadržanja učencev na dvorazredni trgovski šoli in trgovski nadaljevalni šoli, kakor tudi pri tečaju za srednješolce je strogo postopati. Ako je znanje le v enem predmetu nezadostno, tedaj sme učiteljska konferenca učencu dovoliti, da napravi po počitnicah ponavljalni izpit. Če se ta skušnja ne dovoli ali če je njen uspeh nezadosten, mora učenec razred ponavljati.

§ 35. Zaključne skušnje se na zavodu ne vrše. Ravnatelj, oziroma učni zbor pa ima dolžnost, da se ob koncu vsakega leta, zlasti pa pri učencih pred njihovim izpustom iz šolske zveze, prepriča, da so posamezni učenci učni cilj v resnici dosegli.

VIII. Sklepne določbe.

§ 36. Vsako spremembo tega ustanovila kakor tudi določitev učnih načrtov in drugih navodil, oziroma njihovih sprememb mora odobriti c. k. ministerstvo za bogočastje in uk.

Kuratorij

slovenske trgovske šole v Trstu.

V drugi polovici septembra l. 1910 so se vršile volitve v kuratorij slovenske trgovske šole za dobo 1910—1913 kakor sledi :

1. Glasom § 5, 1) organ. ustanovila je imenovalo „Trgovsko izobraževalno društvo“ dva zastopnika, in sicer gg. Josipa Ulčakarja, društvenega častnega člana in Ivana Milloniga, bivšega društvenega predsednika ;

2. Glasom § 5, 2) je izvolila „Tržaška posojilnica in hranilnica“ g. drja. Otokarja Rybářa, „Trgovsko-obrtna zadruga v Trstu“ g. drja. Ivana Merharja in „Jadranska banka“ g. drja. Gustava Gregorina.

Na svoji prvi seji dne 24. septembra 1910 se je konstituiral kuratorij tako-le :

1. Dr. Gustav Gregorin, odvetnik v Trstu, državni in deželni poslanec, predsednik ;

2. Ivan Millonig, trgovec v Trstu, podpredsednik ;

3. Dr. Ivan Merhar, c. kr. profesor v Trstu, tajnik ;

4. Josip Ulčakar, ravnatelj Tržaške posojilnice in hranilnice ter šolski ravnatelj, blagajnik ;

5. Dr. Otokar Rybář, odvetnik v Trstu, državni in deželni poslanec v Trstu, odbornik.

Šolske vesti.

Šolske vesti.

I. Učno osebje in razdelitev učnih predmetov.

Štev.	IMENA	Učni predmeti, tečaj in tedenske ure	Skupno štev. učnih ur	Opombe
A. Ravnatelj:				
1.	Josip Ulčakar, ravnatelj „Tržaške posojilnice in hranilnice“.	Trgovsko računstvo I. (4) Trgovsko dopisovanje I. (3) Knjigovodstvo I. (3) Blagoznanstvo I. (4) Do 15. novembra tudi: Prirodopis Pripr. (3) Fizika Pripr. (3)	13	—
B. Profesorji in učitelji:				
2.	Andrej Čok, c. kr. učitelj na deški ljudski šoli družbe sv. Cirila in Metodc.	Italijanščina Pripr. (3) Do 15. novembra tudi: Računstvo Pripr. (3) Geom. oblikoslovje Pripr. (2)	3	Kustos učiteljske in dijaške knjižnice
3.	Anton Vek. Delak, odvetniški koncipijent	Trgovinstvo in menjštvo I. (3)	3	—
4.	Fran Marinček, strokovni učitelj	Od 16. novembra naprej: Slovenščina Pripr. (4) Računstvo Pripr. (4) Geom. oblikoslovje Pripr. (2) Zemljepis Pripr. (4) Prirodopis Pripr. (3) Fizika Pripr. (3) Nemščina Pripr. (3)	23	Razrednik pripravljalnega tečaja Kustos prirodopisne in fizikalne zbirke ter zbirke za blagoznanstvo
5.	Josip Marn, suplent na drž. gimnaziji v Trstu	Stenografija I. (2)	2	—
6.	Dr. Ivan Merhar, c. kr. profesor na drž. gimnaziji v Trstu	Slovenščina I. (4)	4	—
7.	Vasilij Mirk, suplent	Trgovski zemljepis I. (3) Italijanščina I. (3) Nemščina I. (4) Lepopisje Pripr. in I. (po 2 uri) Do 15. novembra tudi: Slovenščina Pripr. (4) Nemščina Pripr. (3) Zemljepis Pripr. (3)	14	Razrednik I. tečaja, kustos zemljepisne zbirke in podporne knjižnice, upravna pomoč ravnateljeva
8.	Matija Škabar, katehet na ljudskih šolah družbe sv. C. in M.	Verstvo Pripr. (2)	2	—

II. Pregled učnih ur.

OPOMBA. Učni načrt je enak onemu, ki ga je izdalo c. kr. naučno ministerstvo z odlokom z dne 17. maja 1910, št. 17.255. Radi tega podamo tu le tabelaričen pregled o razdelitvi učnih ur na posamezne predmete in tečaje.

Učni predmeti	Pripravljalni tečaj	I. tečaj	II. tečaj
<i>a) Obvezni:</i>			
1. Verstvo	2	—	—
2. Slovenski jezik	5	4*)	3*)
3. Trgovsko računstvo	5	4	4
4. Geometrijsko oblikoslovje	2	—	—
5. Trgovinstvo in menjištvo	—	3	3
6. Dopisovanje in kontorna dela	—	3	3 I sem.
7. Knjigovodstvo	—	3	4 I sem.
8. Vzorni kontor	—	—	7 II . . .
9. Zemljepis	3	3**)	3**)
10. Prirodopis	4	—	—
11. Fizika	4	—	—
12. Blagoznanstvo	—	3†)	3†)
13. Državoznanstvo	—	—	1
14. Stenografija	—	2	2
15. Lepopisje	2	2††)	1††)
	27	27	27
<i>b) Obvezna predmeta glasom kura- torijevega sklepa:</i>			
16. Italijanski jezik	3	3	3
17. Nemški jezik	3	4	3
	33	34	33
<i>c) Neobvezni:</i>			
18. Strojepisje	—	—	2
19. Telovadba } eventuelno {	2	2	2
20. Petje }	—	1	1
Skupno	33	34	33—35
Eventuelno	35	37	38
*) V I. in drugem tečaju se poučuje po 1 uro na teden srbo-hrvaščina.			
**) Zemljepis se poučuje v nemščini v I. in II. tečaju, tako da je nemščini odločeno tedenskih ur v I. tečaju 4+3=7, v drugem tečaju 3+3=6.			
†) Blagoznanstvo se poučuje v italijanščini, tako da je italijanščini odločeno tedenskih ur v I in II. tečaju 3+3=6.			
††) Pri lepopisju se vežba že v I. tečaju tudi cirilica.			

III. Učne knjige za šolsko leto 1911-1912.

A. Za pripravljalni tečaj.

1. *Veliki katekizem ali krščanski nauk*. Ljubljana 1908, vez. 80 vin.
2. AL. STROJ, *Liturgika*. Ljubljana 1907, vez. 1 K 40 vin.
3. J. BRINAR, *Čitanka za meščanske šole III. del*, c. kr. zaloge šol. knjig.
4. FR. HAUPTMANN, *Računica za meščanske šole, I. del*. Dunaj 1906, vez. 80 vin.
5. — —, *Računica za meščanske šole, III. del*. Dunaj 1909, vez. 1 K 25 vin.
6. Dr. FR. vit. MOČNIK, *Geometrijsko oblikoslovje za meščanske šole*, poslov. J. Bezljaj. Ljubljana 1897, vez. 1 K 50 vin.
7. FR. OROŽEN, *Zemljepis za meščanske šole, I. stopnja*. Ljubljana 1904, 3. izdaja, vez. 80 vin.
8. — —, *Zemljepis za meščanske šole, III. stopnja*. Ljubljana 1905, 2. izdaja, vez. 1 K.
9. I. MACHÉR, *Prirodopis za meščanske šole, III. del*. Ljubljana 1908, vez. 2 K 30 vin.
10. A. SENEKOVIČ, *Fizika za nižje razrede srednjih šol*. Ljubljana 1910, 3. izdaja, vez. 3 K 70 vin.
11. A. VALENTIČ, *Navod k naučenju italijanskega jezika, II. del*. Dunaj 1908, 2. izdaja, vez. 90 vin.
12. H. SCHREINER—Dr. J. BEZJAK, *Prva nemška vadnica*. Dunaj 1910, vez. 70 vin.
13. — —, *Druga nemška vadnica*. Dunaj 1909, vez. 90 vin.
14. — —, *Tretja nemška vadnica*. Dunaj 1909, vez. 1 K 10 vin.

B. Za I. tečaj.

1. Dr. J. SKET, *Slovenska čitanka za III. razred srednjih šol*. Celovec 1906, 2. izdaja, vez. 2 K.

C. Za II. tečaj.

1. Dr. J. SKET, *Slovenska čitanka za IV. razred srednjih šol*. Celovec 1893, vez. 1 K 60 vin.

D. Za I. in II. tečaj.

1. JOS. GASTEINER, *Knjigovodstvo za dvorazredne trgovske šole*. Slovensko izdajo priredil I. Volc. Ljubljana 1909, vez. 4 K.
2. K. ZEHDEN, *Leitfaden der Handels- und Verkehrsgeographie für zweiklassige Handelsschulen*. Bearb. von Dr. Cicalek und Dr. G. Karschulin, Wien 1909, 8. Auflage, vez. 2 K 50 vin.
3. FR. NOVAK, *Slovenska stenografija, I. del*. Ljubljana 1910, 2. izdaja, nevez. 3 K.
4. L. SAVELLI & D. DALMASI, *Grammatica della lingua italiana ad uso delle scuole cittadine*. Trieste-Fiume 1897, vez. 1 K 60 vin.
5. I. LEHMANN, *Deutsches Sprach- und Aufsatzbuch für österr. Bürgerschulen*. Wien 1910, vez. 1 K 20 vin.
6. HEYMERLES *Deutsches Lesebuch für kommerzielle Lehranstalten*. Bearb. von J. Pözl, Wien 1909, 6. Auflage, vez. 2 K 60 vin.
7. E. MADDALENA, *Raccolta di prose e poesie italiane*. Wien-Leipzig 1909, 3. izdaja, vez. 3 K 70 vin.

E. Za vse tri tečaje.

1. A. Janežičeva *slovenska slovnica*. Za srednje šole priredil Dr. J. Sket. Celovec 1906, 9. izdaja, vez. 3 K.
2. a) K. PEUCKER, *Kleiner Atlas für Handelsschulen*. Wien, 4. Auflage, vez. 3 K 60 vin., ali:
b) K. PEUCKER, *Atlas für höhere Handelsschulen*. Wien, 3. Auflage, vez. 7 K 80 vin.

Za trgovsko dopisovanje, trgovinstvo in menjištvo, trgovsko računstvo in blagoznanstvo ni učnih knjig v slov. jeziku in se je treba ravnati po predavanjih; priporočajo se pa kot pomožne knjige za I. in II. tečaj:

1. Dr. J. KL. KREIBIG, *Leitfaden des kaufmännischen Rechnens für 2-klassige Handelsschulen*. Wien 1910, 9. Auflage, vez. 3 K.
2. Dr. K. HASSACK, *Leitfaden der Warenkunde für zweiklassige Handelslehranstalten*. Wien 1910, 4. Auflage, vez. 4 K.
3. Dr. I. TAVČAR, *Slovenski provnik*. Poduk o najpotrebnejših zakonih. Celovec 1883.
4. A. KLEIBEL, *Leitfaden der Handelskorrespondenz für zweiklassige Handelsschulen*. Wien-Leipzig 1906, 7. Auflage, vez. 2 K 80 vin.
5. — —, Supplement dazu 30 vin.

OPOMBA. Morebitne dodatke ali spremembe glede šolskih knjig se nanašajo učencem ob začetku prihodnjega šolskega leta.

IV. Knjižnice in zbirke.

A. Učiteljska knjižnica.

Učiteljska knjižnica šteje 162 zvezkov. Izmed teh je 24 slovenskih, 7 italijanskih, 77 nemških, 39 hrvaških, 10 čeških in 5 drugojezičnih.

B. Dijaška knjižnica.

Dijaška knjižnica šteje 276 zvezkov in sicer je slovenskih 102, italijanskih 7, nemških 53, hrvaških 108, drugih 6.

V obeh knjižnicah je torej 438 zvezkov. Skoro vse knjige obeh knjižnic je daroval „Slovenski trgovski šoli v Trstu“ gosp. Alojz Goljevšček, c. kr. finančni svetnik. Ker nista knjižnici še urejeni, se knjige letos še niso izposojevale. Knjižnici boste začeli poslovati z začetkom prihodnjega šolskega leta, ko bosta urejeni in vsaj deloma spopolnjeni.

C. Podporna knjižnica.

Podporna knjižnica šteje 405 učnih knjig iz vseh šolskih predmetov. Posojevala se so se knjige skoro vsem učencem proti gotovi odškodnini, ki znaša za vsako knjigo 25% njene tiskane cene. Mera posojevanja se ravna po materijelnem stanju dotičnega učenca.

D. Zbirka za komercijelne predmete.

Ta zbirka obsega večje število različnih vrednostnih papirjev, polic, menjic, nakaznic i. t. d., darovanih v svrhu pouka od tukajšnjih slovenskih denarnih zavodov (glej V. pogl.).

E. Zemljepisna zbirka.

Hummel, Wandtafel zur Einführung in das Kartenverständnis. — Sydow-Habenicht, Europa (orohydrogr. Wandkarte). — Haardt-Orožen, nastenski zemljevid Evrope. — Orožen, stenski zemljevid Primorskega. — Rutar-Orožen, Monarhija Avstro-Ogrska. — Cikalek-Rothaug, Kolonial- und Weltverkehrskarte. — Freytag, Welt-handels- und Verkehrskarte. — Letoschek, Universal-Tellurium. — Felkl-Tomšič, zemeljski globus.

F. Prirodopisna zbirka.

Slike: jabolčni zavijač, beli pernjak, grozdični pedic, rudeči trakar, mali nočni pavlinček, smrekov prelec, prstaničar, vrbov zavrtač, borov prelec, rudeči in beli ovnič, čebelar, smrto-glavec, veliki bisernik, mali koprivar, dnevni pavlinček, admiral, osatnik, cekinček, lastavičar, rumenjaki, zemski in vodni pupki, skink, nilski krokodil, belouška, gad, klopotača, martinček, slepič, afrikanski noj, divji petelin, tetrevi, golobi, rajski ptič, škorec, sraka, šoja, lišček, kalin, čížek, krivokljun, rujavi srakoper, kos, brinjevka, pegan, vrtna penica, taščica, pasterica, kraljiček, penice, vodomec, ležetrudnik, kolibriji, jako, rumenočopasti kakadu, arara, veliki detalj, kukavica, skobec, uharica, žirafa, cebra, jelen, srne, severni medved, snežni jereb, severni zajec, kuža zlatica, hermelin, lisica, jazbec, leopard, tiger, divja mačka, lev in levinja, zelene morske mačke, šimpans in gorila, orang utang.

36 tabel domačih in tujih rastlin.

Žveplo (2 kosa), pirit, bakreni kršec, svinčeni sijajnik, tetraedrit, cinkova cvetlica, železni sijajnik, rudeči železovec, rujavi železovec, jeklenec, malahit, granat, kremenjak (10 različkov), sijenit, živec (2 kosa) rogovača stiva, serpentinov azbest, avgit, kalijeva sljuda, lojevec (2), serpentin, kalcit (6 kosov), svinčeni sijajnik, aragonit, sadra, težec, jedavec (2), kamena sol (2), pirit na dolomitu, zlato, bakreni kršec, topas, apatit, smaragd. — 2 porcelanasti ploščici, povečevalno steklo, pila, kladivo, puhalnica.

G. Fizikalna zbirka.

Hidrostaticna tehtnica, sestava uteži, nihalo, sestava vzvodov in škripccev po Deisingerju, sestavljen škripec, 4 škripci s stojalom, vodna stiskalnica, priprava za dokazovanje Arhimedovega zakona, endosmometer po Dutrochetu, Toricelijeva cev s stekleno kadičko, navadni barometer, zavita natega, heronova buča, kroglja in 2 obroča, napolnjena toplomerova cev, stekleu toplomer, ustnična piščal, železni opilki, 2 magnetni palici, magnetnica, steklena palica, ebonitova palica, Grenetova baterija, Ruhmkorff-ov induktor, induktor, priprav. za razkranjanje vode, elekt. žarnica, galvanometer, elektromagnet, elektromotor, vstavljalec upora, Geisslerjeva cev, influenčni stroj po Wrinsurstu, jamasta in izbočena leča, izbočeno in jamasto zrcalo, ravno zrcalo, optična prizma, stereoskop, enostaven in sestavljen drobnogled;

Slike: Hidravlična stiskalnica, decimalna tehtnica, dinamostroj in motor pri cestni železnici, zrakoplov, parni stroj, prerez skozi moderno urejeno mesto, brzojav.

H. Blagovnanstvena zbirka.

Zbirka rud ter kovinskih polu-izdelkov in izdelkov (250 kosov). Žveplena kislina, solna kislina, amonijak, bencol, formalin, fosfor, žveplo (2 kosa) kalij, natrij, brom, jod, fin železni prah, cinek, manganov dvokis, klorov natrij, natrijev in kalijev soliter,

kromovokisli kalij, klorovokisli kalij, sresrni nitrat, železno stojalo, 6 retort, 3 lijaki iz slekla, 6 steklenic za kuhanje, 30 poskusnih cevi, 30 omotov steklenih cevi, pnevmatična kadička, tri valjaste posode, 250 steklenic.

Popolno zbirko surovin, polizdelkov in izdelkov broječo okoli 3000 kosov in poučen model statev je daroval g. carinski nadzornik I. Kosovel.

Slike: trlica, statve, plavž, vlivarna železa, fužine, valjanje železa, premogokop, pridobivanje plina, steklarna, pridobivanje soli, papirnica, ladja, izdelovanje porcelana, pivovarna, mlin, tiskarna, strojarna, lom skrilavca, izdelovanje sladkorja, zidanje, demantne jame, kopa ogljarska, lomi peščenca, izdelovanje kakao-a, izd. čokolade; miskroskopične povečave — skrob, arrowrest, sago, pšenica, kava, črni poper, muskatni oreh, bombaž, ovčja volna, ječmen, stročnica, kakavov bob, vanilja, jelkin les, trepetlikin les, juta, kitajska trava, žida, riž, čaj ruski, ingver, kitajski cimet, prikra, hrastov les, konoplja.

Mikroskopični preparati: rižov skrob, prah kakavovih lupin, pivova kvasovka, tein, pikrinova kislina, poprovi peclji, črn poper, kava, prah ingverja s kurkumo, ržena moka z baritom, figova kava, obisti.

V. Kronika.

* * * O u č n e m z b o r u. Kuratorij „Slovenske trgovske šole v Trstu“ je imenoval v svoji seji, dne 24. septembra 1910:

za ravnatelja zavoda g. Josipa Ulčakarja, vodjo Tržaške posojilnice in hranilnice, aprobiran za podučevanje trgovskih predmetov na višjih trgovskih šolah;

za stalnega strokovnega učitelja g. Frana Marinčka, učitelja v sv. Vidu nad Ljubljano;

za suplenta g. Vasilija Mirka, kandidata za učiteljevanje na gimnazijah in realkah;

za pomožne učitelje: g. Dr. Ivana Merharja, profesorja na državni gimnaziji v Trstu; g. Josipa Marna, izprašanega suplenta istotam; g. Antona Vek. Delaka, odvetniškega koncipijenta v Trstu in g. Andreja Čoka, c. kr. učitelja na ljudski šoli družbe sv. Cirila in Metoda v Trstu.

Dalje je na predlog imenovanega kuratorija imenoval tržaškopoperski ordinarijat za veroučitelja g. Matijo Škabarja, kateheta na ljudskih šolah družbe sv. Cirila in Metoda v Trstu.

Kuratorij je o teh imenovanjih poslal poročilo vis. c. kr. namestništvu v Trstu.

* * * D r u g i d o g o d k i. Vpisovanje učencev se je vršilo 1. oktobra in sprejemni izpiti 3. oktobra. Redni pouk se je pričel dne 5. oktobra. Dan 4. oktober, imendan Njeg. Veličanstva cesarja, in 19. november, obletnica imendana pok. cesarice Elizabete, sta bila prosta šolskega pouka. Šola se je udeležila skupne sv. maše, popred pa je imel ravnatelj v šoli nagovor, v katerem je poudarjal pomen teh praznovanj.

Dne 25. novembra si je ogledala posebna komisija tukajšnjega c. kr. namestništva šolske prostore.

Šolske počitnice so bile po predpisih za srednje šole. Ravnatelj zavoda je dal 21. november in 1. februar ter v svrhu prireditve šolskega izleta 27. maj pouka proste dneve.

* * * Š o l s k i i z l e t. Dne 27. maja se je udeležilo 21 učencev pod vodstvom obeh gg. razrednikov šolskega izleta v Vipavo-Ajdovščino. Z zbirališča pri južnem kolodvoru so se podali izletniki na Opčine in z vlakom v Štanjel, odtod peš čez Branico, kjer so si ogledali Čehovinov spomenik, v trg Vipavo in občudovali tihi izvir Vipavščice. V Šturjah je bil obed, na kar je šla pot nazaj čez gore do Štanjelske postaje, odkoder so se vrnili po železnici v Trst.

Za izlet je blagohotno določilo vodstvo 30 K iz šolskega podpornega sklada, da se pokrijejo stroški za nekatere revnejše dijake.

****** **Važnejši odloki.** 1. Z min. odlokom z dne 21. aprila 1910, št. 17034 se priobčuje nov seznamek takih učnih knjig, ki so dovoljene za avstrijske trgovske učne zavode.

2. Z min. odlokom z dne 17. maja 1910, št. 17.255 se izda normalni učni načrt za dvorazredne trgovske šole.

3. Z min. odlokom z dne 13. avgusta 1910, št. 24815 se dovoljuje „Trgovskemu izobraževalnemu društvu v Trstu“ ustanovitev nižje slovenske trgovske šole v Trstu s pripravljanim tečajem.

4. Z min. odlokom z dne 6. aprila 1911, št. 4599 se natančno označa klasifikacija za odhodna spričevala dvorazrednih trgovskih šol.

****** **Volila in darila.** Za učiteljsko in dijaško knjižnico na našem zavodu je daroval finančni svetnik g. Alojzij Golljevšček okoli 400 leposlovnih in znanstvenih knjig; za fizikalno in blagoznanstveno zbirko je daroval carinski nadzornik g. A. Kosovel svojo bogato zbirko v te stroke spadajočih predmetov.

„Neimenovani“ je podaril podpornemu skladu našega zavoda 50 K, istemu skladu „Tržaška posojilnica in hranilnica“ 100 K in g. Makso Antić ravnatelj „Jadranske banke“ v isti namen 20 K.

Nadalje so darovale Jadranska banka, Tržaška posojilnica in Trgovsko-obrtna zadruga več vrednostnih papirjev, menjic, zavarovalnih polic itd.

Vsem cenjenim darovateljem bodi na tem mestu izrečena najtoplejša zahvala.

VI. Seznamek učencev

ob koncu šolskega leta 1910-11.

I. tečaj.

Kattnig Silvester	iz Gorice
Petrič Mihael	iz Kopra
Pirker Miroslav	iz Ribnice
Trampuš Marij	iz Trsta
Vrabc Anton	iz Trsta

Pripravljalni tečaj.

Attoma Matej	iz Bari (Italija)
Černigoj Anton	iz Trsta (Vrdela)
Kalin Savel	iz Šmarij (Goriško)
Kjuder Ignac	iz Lonjerja (Trst)
Kostanjevec Stanko	iz Cola pri Vipavi
Kovačič Ludovik	iz Trsta
Kralj Miroslav	iz Trebč (Trst)
Kraševac Stanko	iz Trsta
Kulot Josip	iz Vrtojbe (Goriško)
Lampe Ludovik	iz Trsta
Macarol Franjo	iz Trsta
Nardin Anton	iz Trsta (Škedenj)
Nardin Vekoslav	iz sv. Križa (Trst)
Orešek Ivan	iz Trsta (Rojan)
Pečarič Stanko	iz Kubeda (Istra)
Pertot Karel	iz Trsta (Barkovlje)
Seliškar Karel	iz Trsta
Sferza Anton	" "
Starec Anton	iz Trsta (Barkovlje)
Stepančič Ivan	iz Trsta (Škedenj)
Stibilj Hinko	iz Trsta
Svetina Franjo	iz Trsta (Sv. Ivan)
Štoka Karel	iz Proseka (Trst)
Tornič Vekoslav	iz Trsta (Rojan)
Vrabc Vladimir	iz Trsta

VII. Statistični izkaz.

		Tečaj		Skupno
		Prizr.	I.	
I. Število	Ob začetku šolskega leta 1910-11	25	5	30
	Vstopili med šolskim letom	4	2	6
	Izstopili med šolskim letom	4	2	6
	Ob koncu šolskega leta 1910-11	25	5	30
II. Rojstni kraj	Trst in okolica	20	2	22
	Goriško-Gradiščansko	2	1	3
	Istra	1	1	2
	Kranjska	1	1	2
	Inozemstvo	1	—	1
	Skupno	25	5	30
III. Narodnost	Slovenska	24	5	29
	Italijanska	1	—	1
	Skupno	25	5	30
IV. Vera	Rimskokatoliška	25	5	30
V. Starost ob koncu šolskega leta	Do 14 let	19	—	19
	15 let	3	1	4
	16 let	2	1	3
	17 let	—	1	1
	18 let	—	1	1
	19 let	—	1	1
	20 let	1	—	1
	Skupno	25	5	30
VI. Po bivališču starišev	Krajevni	24	3	27
	Zunanji	1	2	3
	Skupno	25	5	30
VI. Klasifikacija koncem šolskega leta	I. red z odliko	—	—	—
	I. red	14	3	17
	Pripuščeni k ponavljalnemu izpitu	2	1	3
	II. red	8	1	9
	III. red	1	—	1
	Skupno	25	5	30
VIII. Denarni promet učencev	Vpisnina je znašala v K	120	30	150
	Prispevki za učila so znašali v K	104	24	128
	Šolnina je znašala v K	120	400	520
	Skupno	344	455	798
IX. Štipendije, ustanove in druge podpore	Število štipendistov	—	—	—
	Število podpirancev	—	2	2
	Skupni znesek denarnih podpor v K	—	400	400

VIII. Poročila za prihodnje šolsko leto.

Za šolsko leto 1911-1912 se bo zavod izpopolnil tako, da bo imel pripravljani tečaj ter I. in II. tečaj.

V pripravljani tečaj vstopijo lahko učenci, ki so dopolnili 13. leto in dokažejo z zadnjim šolskim spričevalom zadostno predizobrazbo.

V prvi tečaj se sprejemajo vsaj 14 let stari absolventi meščanskih in nižjih srednjih šol ter pripravljanih tečajev na trgovskih šolah. Tisti učenci, ki ne odgovarjajo tem zahtevam predizobrazbe, se morajo podvreči vsprejemnemu izpitu, s katerim naj dokažejo, da jim bo mogoče s pridom slediti pouku. Pri vsprejemnem izpitu velja kot merilo učni smoter pripravljane tečaja kakor sledi:

a) iz slovenščine: pravilno in smiselno čitanje ter pravilno pisanje;

b) iz računstva: štiri glavne načine računanja s celimi številkami, decimalkami in ulomki;

c) iz geometrije: poznavanje glavnih oblik in naukov iz ravninomerstva (planimetrije) ter iz telomerstva (stereometrije);

d) iz zemljepisa: splošen pregled delov sveta v važnejših geografičnih ozirih (vodovja in gorovja, politično in statistično), zlasti zemljepis avstro-ogerske monarhije;

e) iz prirodopisa: poznavanje glavnih lastnosti naravnih teles iz vseh treh delov prirodopisa in poznavanje človeškega telesa;

f) iz fizike; poznavanje najvažnejših naravnih pojavov iz mehanike, nauka o toploti, kemije, elektrike, magnetizma, optike in akustike;

g) iz italijanščine in nemščine se omeji izpit na čitanje prostih člankov in pravopisje.

Iz predmetov navedenih pod a) b) c) in g) se vrši izpit ustmeno in pismeno.

V drugi tečaj vstopijo lahko absolventi prvega letnika dvorazrednih trgovskih šol; drugim je delati izpit čez učno snov prvega tečaja. Natančnejši podatki o tem izpitu se zvedo pri ravnateljstvu.

Vpisovalo se bo dne 16. in 18. septembra 1911 od 9—11 dopoldne ter od 3—6 ure pop. Učencem se je zglasiti v spremstvu starišev oziroma njih namestnikov, ali jim je pa prinesli njih pismeno dovoljenje. Na novo vstopajoči učenci morajo prinesiti seboj rojstni list, zadnje šolsko spričevalo, spričevalo o cepljenju

koz in o očeh. Onim, ki zadnje leto niso obiskovali šole, je prinesli vrhu tega npravnostno spričevalo izdano od županstva ali policije.

Učenci, ki že pripadajo zavodu, se zglasijo dne 19. septembra od 9—12 zjutraj ter prinesejo s seboj 2 iztisa skrbno izpolnjenega izvestja (tiskovine se dobijo pri ravnateljstvu). Vsi učenci plačajo pri vstopu prispevek za učila v znesku 4 K, na novo vstopajoči vrhu tega 5 K vpisnine.

Vsprejemni in pnavljalni izpiti se vršijo dne 14. septembra od 8. ure zjutraj naprej.

Redni pouk se prične dne 20. septembra.

Šolnina znaša za redne trgovske tečaje letno 200 K, za pripravljalni tečaj 80 K. Revni učenci se lahko oproščajo plačevanja za polovico, četrtno šolnine in za vso šolnino, zato pa morajo uložiti tekom prvih šest tednov prošnjo za oproščenje šolnine, opremljeno z ubožnim listom.

TRST, 8. julija 1911.

JOSIP ULČAKAR,
ravnatelj.

